מפני שאמרו מחללין אותו כסף על נחשת מדוחק, לא שיקיים כן אלא שחוזר ומחללן על הכסף. קתני מיהת מחללין מדוחק, מדוחק אין שלא מדוחק לא: אמר רב יוסף אע"פ שמיקל רבי מאיר בפדיונו, מחמיר הוא באכילתו, דתניא ולא התירו למכור דמאי אלא לסיטון בלבד, ובעל הבית בין כך ובין כך צריך לעשר דברי ר' מאיר וחכ"א אחד הסיטון ואחד בעל הבית מוכר ושולח לחבירו ונותן לו במתנה ואינו חושש. מתיב רבינא *הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת, ומן הצוננת על החמה ואפי' מדפוסים הרבה דברי ר"מ. בשלמא מן הצוננת על החמה כדרבי אילעאי *דא"ר אילעאי מנין לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה שנאמר °ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו אם אינו קדש נשיאת חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אלא אפי' מדפוסים הרבה ליחוש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב? אמר אביי *ר' אלעזר שפיר קא קשיא ליה ושמואל לא שפיר קא משני ליה: דקשיא ליה לר' אלעזר מיתה דבידי שמים ומשני ליה שמואל מיתת ב"ד דלמא שאני מיתת ב"ד דחמירא, ורב ששת לא שפיר קא מותיב ליה דקאמרי אינהו מיתה ומותיב רב ששת לאו דכתיב °לא תוכל לאכול בשעריך, ולמאי דמותיב רב ששת, רב יוסף שפיר קא משני ליה, אלא רבינא עד דמותיב מנחתום, לסייע ליה מפלטר דתנן *הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי ר"מ אלא מאי אית לך למימר פלטר מתרי תלתא גברא זבין נחתום נמי מחד גברא הוא זבין, רבא אמר: שמואל שפיר קא משני ליה שם מיתה בעולם:

תורה אור | במדבר יח | דברים יב

גבי מע"ש ודאי | וגבי דמאי מחללין - אלמא לרבנן לא עשו בו חיזוק | ומשנתנו = באכילה | לחבר שקנה דמאי למוכרו לאחרים עד שיעשר | והיתר ניתן רק לסיטון והוא חבר | רואים דלא מחמיר באכילה | כיון דלא בדיני אכילה | הפלגת תרומה | אע"פ שמיקל בפדיונו מחמיר באכילתו | וכי אדם אי זוכה ככרות בדפוסים שונים

מתני' *אלו דברים שאין להם אונאה *העבדים, -1- והשטרות, -2- והקרקעות, -3- וההקדשות -4- אין להן תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה *שומר חנם אינו נשבע ונושא שכר אינו משלם *רבי שמעון אומר:

קדשים

מפני שאמרו· כלומר לפיכך הזקיקוהו לכל אלה לחללו תחילה במעות וחוזר ומחלל המעות ולא אמרו (א) שיטול היפה שבהן ויאמר אם זו של מעשר הרי טוב ואם זו של חולין הרי של מעשר מחוללת על זו מפני שאמרו מחללין כסף על נחושת מדוחק אבל כסף על כסף לאו דרך חילול הוא ואפי' מדוחק נמי לא, וכיון דאף כסף על נחושת לא התירו אלא בדוחק הלכך לא שיקיים כן שבזיון מעשר הוא ועוד שהפרוטות מחלידות: **קתני מיהת.** גבי מעשר ודאי מדוחק אין שלא מדוחק לא וכיון דאמר כסף על נחושת מדוחק אין שלא מדוחק לא גבי דמאי תנא מחללין אלמא לרבי מאיר לא עשו בו חיזוק: **מחמיר הוא באכילתו.** של מעשר שני של דמאי ומתני' באכילה קאי: **לא התירו למכור דמאי.** לא התירו לחבר הלוקח דמאי שימכרנו לאחרים עד שיעשר: **אלא לסיטון בלבד.** סיטון חבר לא הצריכוהו לעשר אלא מוכרו כשהוא דמאי והלוקחו ממנו יפרים מעשרותיו שהכל יודעין שהסיטון מכמה עמי הארץ לוקח שהסיטון מן המשפיעין למכור במדה גסה הוא דרכו לקנות פירות מרובין ומוכרן לחנוונים: **ובעל הבית.** הלוקח מעם הארץ: **בין כך ובין כך.** בין שבא לחזור ולמכור במדה גסה לחנוונים כסיטון בין שבא לחזור ולמכור במדה דקה כחנוונים בחנות פרוטה פרוטה צריך לעשר קודם שימכור לפי שהלוקח ממנו סבור שהן מפירות שלנו וכיון שהוא חבר מחזיקין אותו בחזקת שעישר ואין מפרישין: **וחכמים אומרים אחד סיטון ואחד בעל הבית.** שבא למכור במדה גסה כדרך המשפיעין וכדרך הסיטונות מוכר ושולח לחבירו שחזקה כל המוכרים ונותנין במדה גסה בחזקת שלא עישרו דמאי הם והלוקח מהם מעשר ואוכל ובמסכת דמאי (פ"ב מ"ה) מפרש איזו מדה גסה ביבש שלשה קבין בלח שוה דינר: **מן הנחתום.** עם הארץ: **מעשר דמאי מן החמה כו'.** ואפילו מן דפוסין הרבה אין הככרות דומות זו לזו וי"ל שנחתום הזה לקח ככרות של דפוס זה מאיש אחד וככרות של דפוס זה מאיש אחר ועמי הארץ יש מהם שמעשרין ויש מהן שאין מעשרין ושמא זה לא עישר וזה עישר והמפריש מזה על זה מפריש מן החיוב על הפטור ואין שם מעשר חל עליו ונתן טבל לכהן או מן הפטור על החיוב ואין שם מעשר חל עליו ונמצא שאין שכנגדו מתוקן, לא חיישינן בדמאי, להכי תלינן למימר מחד גברא זבין ואי עשו חיזוק בשל תורה בשלמא מן הצוננת על החמה אע"פ שהחמה יפה מן הצוננת לא חיישינן כדרבי אילעאי: אלא מן דפוסים הרבה ניחוש דלמא מפריש מן הפטור כו': 'קשיא' לא גרסינן דאביי תרוצי קא מתרץ: **אמר אביי ר' אלעזר דקשיא ליה.** וכי עשו חיזוק כו' שפיר קשיא ליה: **ושמואל דשני.** הא מני ר"מ היא ואייתי ראיה מן המביא גט: **לא שפיר שני ליה.** כדמפרש ואזיל: **דקשיא ליה לרבי אלעזר.** וכי עשו חיזוק בתרומת מעשר של דמאי שהיא קלה שאפילו תרומה ודאית אינה אלא במיתה בידי שמים זר האוכלה: **ומשני ליה שמואל.** שעשו חיזוק לדבריהם באשת איש שאיסור תורה שבה מיתה בידי אדם והיא חמורה: **ורב ששת.** דאותביה לשמואל מחילול שלא עשו בו חיזוק בחילול של דמאי: **לאו שפיר אותביה.** דהא חילול כי לא עביד ליה שפיר לאו בעלמא הוא דלא תוכל לאכול וגו': **ולמאי דאותיב רב ששת רב יוסף שפיר שני ליה.** דאע"פ שמיקל ר"מ בפדיונו כו': **פלטר.** הוא לענין ככרות כסיטון לענין תבואה לוקח ככרות הרבה ומוכר לחנוונים ולנחתומים: **מעשר מכל דפוס ודפוס.** אלמא חיישינן דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור: **אלא מאי אית לך למימר.** מאי שנא דחיישינן על הפלטר משום דמתרי תלתא זבין: **נחתום נמי.** דלא חייש ליה ר"מ לא תקשי לך דקסבר נחתום מתוך שאינו לוקח הרבה ביחד תלינן למימר מחד גברא זבין ויש אדם אחד עושה ככרות בדפוסין חלוקין: **מתנ'** **אלו דברים שאין להם אונאה.** בגמרא מפרש טעמא: **השטרות.** המוכר שטרות לגבות חוב שבתוכו ויטלנו לעצמו: **וההקדשות.** גזבר המוכר הקדש או המוכר עולתו שנפל בו מום: **ולא תשלומי ארבעה וחמשה.** אם טבח או מכר ומשום הקדשות אצטריך למיתנייה דאילו עבדים ושטרות וקרקעות לא שייך למימר דאילו תשלומי ארבעה וחמשה אינה נוהגת אלא בשור ושה בלבד: **אינו נשבע.** שלא פשע, שלא הזקיקתו תורה לישבע עליהן: **אינו משלם.** אם נגנבו ממנו:

קדשים

לא התירו למכור דמאי אלא לסיטון בלבד· וא"ת דבפרק הספינה (ב"ב דף פחי וםם) אמרינן הלוקח ירק מן השוק כו' גמר בלבו לקנות קנה ונתחייב במעשר ואי אפשר להחזירו אלא א"כ יעשר אלמא אין מוכרין דמאי לעם הארץ וי"ל דהכא איירי למכור לחבר ותו י"ל כמו שהתירו להאכיל לעניים ולאכסנאים דמאי כך התירו למכור לסיטון ולבעל הבית כשמוכרה במדה גסה:

הלוקח מן הנחתום· הכי איתא מתני' דדמאי פ"ה הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת ומן הצוננת על החמה ואפי' מדפוסים הרבה דברי ר"מ רבי יהודה אוסר שאני אומר חטים של אמש היו משל אחד ושל היום משל אחר הלוקח מן הפלטר מעשר מן כל דפוס ודפוס דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר מאחד על הכל והשתא קשה מאי קאמר בשלמא מן הצוננת כו' אלא מדפוסים הרבה אמאי אדרבה מן הצוננת על החמה קשה טפי דמיקל מרבי יהודה דרבי יהודה אוסר אבל אדפוסים הרבה לא פליג כדקתני שאני אומר חטים של אמש היו משל אחר משמע דלא פליג אלא אצוננת ועוד דאפילו בפלטר דאסר ר' מאיר שרי ר' יהודה מאחד על הכל כ"ש בנחתום וי"ל דה"פ דמתניתין הלוקח מן הנחתום מעשר מן החמה על הצוננת אפילו הן החמה והצוננת מדפוסים הרבה דברי ר"מ ר' יהודה אוסר בצוננת על החמה היכא שהם מדפוסים הרבה שאני אומר של אמש דהיינו הצונן משל אחר כיון דאיכא נמי דפוס משונה משל היום והשתא פריך שפיר בשלמא צונן וחמה מדפוס אחד כדרבי אילעאי דשרי בדיעבד בודאי ולכך בדמאי מעשר אף לכתחילה אלא כשהחמה וצוננת בדפוסים הרבה אמאי שרי הלא רבי יהודה אוסר שם אלמא רבי מאיר מיקל טפי מרבנן ורבינא ידע שפיר דאסר ר"מ בפלטר משום דמתרי ותלת זבין אלא דמ"מ פריך מכח דמיקל ר' מאיר מרבנן ואביי משני דלאו בקולא וחומרא תלי טעמא דר"מ אלא ברגילות ומנהג דנחתום מחד גברא זבין ולוקח פעמים ב' מיני תבואות והכל לאחד ועושה אותם בשני דפוסין כדי לידע איזו מתבואה רעה ואיזו מטובה ורבי יהודה סבר כיון שהיא חמה וצוננת וגם הדפוסים משונים מוכח מילתא דמשני בני אדם לקח אבל בשינוי של דפוסים לחוד אפי' בפלטר לא חייש רבי יהודה: **נשיאות** חטא למה. ואם תאמר דלמא נשיאות חטא משום דאוכלו בלא הפרשה אחרת וי"ל דמשמע קרא דההפרשה גרידא הוי נשיאות חטא*:

ילאו

[ועי' היטב תוס' קדושין מו: ד"ה אם אינו]

קמח א מיי' פ"ד מהל' מעשר שני הל' ו סמג עשין קלו:

קמט ב מיי' פי"א מהל' מעשר הלכה ב:

קנ ג מיי' פי"ד מהל' מעשר הלכה ה ופ"ו מהל' בכורים הל' א:

קנא ד מיי' פ"ה מהל' תרומות הל' ג טור י"ד סי' שלא:

קנב ה מיי' פי"ד מהל' מעשר הלכה ו:

קנג ו מיי' פי"ג מהל' מכירה הל' ח סמג לאוין קע טוש"ע ח"מ סי' רכז סעיף כט:

קנד ז מיי' פ"ב מהל' גניבה הל' א והל' ב טוח"מ סי' שנ סמג עשין עא:

קנה ח מיי' פ"ב מהל' שכירות הלכה א סמג עשין פח טוש"ע ח"מ סי' סו סעיף לט וסעיף מ וסי' צה סעיף א וסי' שא סעיף א:

* * *

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מפני וכו' ולא אמרו. נ"ב ע' בפי' הר"ש בפ"ב דמעשר שני משנה ו דדחה טעם זה בטוב טעם וכתב טעם אחר על זה שאינו נוטל היפה כו' ע"ש:

דמאי פ"ב [מ"ג]

יבמות פט: קדושין מו: ב"ב פד: קמג. תמורה ה.

דמאי פ"ה [מ"ד]

[תמורה כז. לקמן נז.] [שבועות מב:]

[עי' תוס' לקמן נז:] [ומכר בסנהד' קיב:]

מבנה

נחתום/פלטר

הבדלת דינים
שמובאים במקור
[illegible] נחתום

מבנה

מח' אב' ורבא
אם תשובת
שמואל נר"א (לע"ל נה:)
היתה מתאימה

נושא

דיני תשלום המעותפים
לעבדים, שטרות, קרקעות, והקדשות

*אחרי
הסוגריים
מובאו
ההתיחסות
של אבי'
לקושית רבינא.
בתוך הסוגריים
יש סיקור של
אבי' על
מהלך הגמ'
מתחילתו - נה:
סימן זה
מגוש
על דבוי
[illegible]
[illegible]

קדשים שהוא חייב באחריותן יש להן אונאה ושאינו חייב באחריותן אין להן אונאה *רבי יהודה אומר אף המוכר ס"ת בהמה ומרגלית אין להם אונאה אמרו לו לא אמרו אלא את אלו: **גמ'** מנהני מילי דתנו רבנן °וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך *דבר הנקנה מיד ליד: יצאו קרקעות שאינן מטלטלים, יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות, יצאו שטרות דכתיב "וכי תמכרו ממכר" שגופו מכור וגופו קנוי יצאו שטרות שאין גופן מכור ואין גופן קנוי ואינן עומדין אלא לראיה שבהם מכאן אמרו המוכר שטרותיו לבשם יש להם אונאה. פשיטא: לאפוקי מדרב כהנא דאמר *אין אונאה לפרוטות קמ"ל יש אונאה לפרוטות. הקדשות אמר קרא °אחיו אחיו ולא הקדש. מתקיף לה רבה בר ממל כל היכא דכתיב "ידו" ידו ממש הוא, אלא מעתה דכתיב °ויקח את כל ארצו מידו הכי נמי דכל ארעא בידיה הוה נקיט לה אלא מרשותו, הכא נמי מרשותו. וכל היכא דכתיב "ידו" לאו ידו ממש הוא והתניא *°אם המצא תמצא בידו אין לי אלא ידו, גגו חצירו וקרפיפו מנין? ת"ל "אם המצא תמצא" מ"מ טעמא דכתב רחמנא "אם המצא תמצא" הא לאו הכי הוה אמינא כל היכא דכתב "ידו" ידו ממש הוא ותו תניא *°ונתן בידה אין לי אלא ידה, גגה חצירה וקרפיפה מנין? ת"ל "ונתן" מ"מ טעמא דכתב רחמנא "ונתן" הא לאו הכי הו"א כל היכא דכתב "ידו" ידו ממש, *°אלא כל "ידו" ידו ממש הוא ושאני התם דליכא למימר הכי אלא ברשותו. ① בעי רבי זירא שכירות: יש לו אונאה או אין לו אונאה- "ממכר" אמר רחמנא אבל לא שכירות או דלמא לא שנא? אמר ליה אביי מי כתיב 'ממכר לעולם', "ממכר" סתמא כתיב °והאי ② נמי ביומיה מכירה היא *בעי רבא חטין וזרען בקרקע מהו- יש להם אונאה או אין להם אונאה: כמאן דשדיין בכדא דמיין ויש להם אונאה או דלמא בטלינהו על גב ארעא. היכי דמי אילימא דאמר איהו "שדאי בה שיתא" ואתו סהדי ואמרי דלא שדא בה אלא חמשה, *והאמר רבא "כל דבר שבמדה ושבמשקל ושבמנין אפילו פחות מכדי אונאה חוזר" אלא דאמר איהו "שדאי בה כדאבעי לה" ואיגלאי מילתא דלא שדא בה כדאבעי לה: יש להם אונאה או אין להם אונאה- כמאן דשדי בכדא דמיין ויש להם אונאה או דלמא בטלינהו אגב ארעא, *נשבעין עליהן או אין נשבעין עליהן: כמאן דשדיין בכדא דמיין ונשבעין עליהן או דלמא בטלינהו אגב ארעא ואין נשבעין עליהן, *עומר מתירן או אין עומר מתירן, היכי דמי אי דאשרוש תנינא אי דלא אשרוש תנינא דתנן *אם השרישו קודם לעומר, עומר מתירן, ואם לאו אסורין עד שיבא עומר הבא? *לא צריכא דחצדינהו וזרעינהו קודם לעומר ואתא ליה עומר וחליף עילוייהו ולא אשרוש קודם לעומר:

מהו

ויקרא כה יד

שם

במדבר כא

שמות כב

קדשים שחייב באחריותן · אמר הרי עלי עולה והפרישה והוממה ומכרה: **יש להן אונאה** · דכיון דאם מתה או נגנבה חייב באחריותה, דידיה היא, ואל תונו איש את אחיו קרינא ביה: **ושאינו חייב באחריותן** · כגון דאמר "הרי זו": **אף המוכר ספר תורה כו'** · (בתורה אור) מפרש טעמא בגמרא בברייתא: **גמ' דבר הנקנה מיד ליד** · הזהיר עליו בבל תונו: **שהוקשו לקרקעות** · [דכתיב] "והתנחלתם אותם" וגו' (ויקרא כה) הוקשו לאחוזה: **מכאן אמרו** · מדלא אמעוט שטרות אלא משום דאין גופן קנוי ומכור: **המוכר שטרותיו לבשם** · לצור בהם אבקת סממנין נמצא ממכרן של אלו לצורך תשמיש גופן הוא: **יש להן אונאה** · דגופן קנוי ומכור: **פשיטא** · מאי שנא מכל מטלטלי דעלמא: **לפרוטות** · סתם מוכר שטרות לבשם אין שם המקח של איסר ביחד אלא של פרוטות: **ידו ממש הוא** · דקדייקת לעיל "מיד עמיתך" מטלטלים דוקא הנקחין מיד אל יד: **הכא נמי מרשות** · עמיתך קאמר ואפי' קרקעות נמי במשמע: **אין לי** · שיתחייב כפל: **אלא** · בזמן שלקחה בידו: **גגו חצירו [קרפיפו] מנין** · שאם נכנסה שם ונעל בפניה לגנבה, מנין שקנתה לו חצירו ומתחייב כפל: **ת"ל ונתן מ"מ** · מדלא כתיב ובידה יתננו: **ושאני התם** · "ויקח את כל ארצו": **יש להם אונאה** · אם מכרן: **בטלינהו אגב ארעא** · ואין אונאה לקרקעות ובשלא השרישו קאי: **שדאי** · זרעתי בה שש סאין: **חוזר** · דמקח טעות הוא דהא בהדיא פי' בחזקת כן ואינו כן וכיון שהמקח טעות הוא אפי' בטיל להו אגב ארעא חוזר דנהי דאימעיט קרקעות מדין אונאה, מדין מקח טעות לא אימעיט שהרי אין זה מכר דאדעתא דהכי לא זבן: **כדבעי לה** · כמה שצריך לקרקע דמידי דאומדנא דשכיח דטעו הוי כדין אונאה: **נשבעין עליהן** · אם הודה במקצת כגון טענו פסקת עמי לזרוע ו' שמסרתי לך וזרעת חמש והוא אומר זרעתי חמש ומחלה: **עומר מתירן** · קס"ד אגידולין דידהו קמיבעיא ליה והכי קמהדר אי דאשרוש קודם לעומר: **תנינא** · דעומר מתיר את גידוליהן במסכת מנחות (דף עא·) והתם מפרש טעמא: **ואי דלא אשרוש** · בשעת הבאת עומר: **תנינא** · דאין עומר מתירן: **דחצדינהו** · מן החדש והיו צריכין שיתירם עומר לאכילה: **וזרעינהו קודם לעומר** · וחלף ליה עומר עלייהו בדלא אשרוש:

יצאו שטרות מדממעט להו מאונאה משמע דחל המכר מדאורייתא בשטרות וא"ת פרק מי שמת (ב"ב דף קמז:) אמרינן מתנת שכיב מרע מדרבנן ופריך והאמר רב נחמן המוכר שטר חוב לחברו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל ומודה רב נחמן שאם נתנו במתנת שכיב מרע שאינו יכול למחול אי אמרת בשלמא מתנת שכיב מרע דאורייתא משום הכי אינו יכול למחול כו' והשתא והלא מכר שטר חוב דאורייתא ואפי' הכי יכול למחול ומפרש ר"י דה"פ אי אמרת בשלמא דאורייתא היינו מוהעברתם א"כ עשאו הכתוב יורש וא"כ אמאי יורש מוחל מאי אולמיה דהאי יורש מהאי אי נמי אפי' הוי מכר שטר חוב דרבנן משכחת ביה אונאה מדאורייתא כגון שהלוהו על פה ונתן לו יותר מדאי כדי לעשות שטר שיעבוד או הלוהו בשטר ונתן לו הלוה יותר מדאי שיחזיר לו השטר °ויהיה מלוה על פה ולרבינו חיים נראה דקנה מן התורה אם יש ללוה קרקעות שמוכר לו שיעבוד שיש לו בקרקעות ובמרובה (ב"ק דף סב:) כתבתי באריכות:

והאי ביומיה מכירה הוא · תימה דבפ' קמא דע"ז (דף טו· ושם ד"ה והשתא) מוכח דשכירות לא קני מישראל ששכר פרה מכהן ומלא לבית דירה אמרו וי"ל דהכא גבי אונאה כתיב ממכר מיותר לרבות שכירות:

כל דבר שבמדה כו' אפילו פחות מכדי אונאה חוזר · הכא משמע דרבא מיירי אף בקרקעות וכן נמי פרק האיש מקדש (קדושין דף מב: ושם ד"ה ה"ג) דקאמר ובמקרקעי נמי לא אמרינן אלא דפליג באומדנא אבל פליג במשחתא אפילו פחות מכדי אונאה חוזר דאמר רבא כל דבר שבמדה חוזר וחוזר דקאמר היינו שהמקח בטל לגמרי כדמוכח ריש התודה (מנחות דף עז·) ושלהי הספינה (ב"ב דף ל·) וקשה דבפרק בית כור (שם דף קד· ושם ד"ה פחות) תנן בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל פיחת כל שהוא ינכה הותיר כל שהוא יחזור ופירש רשב"ם התם דהא דאמר רבא דחוזר מילתיה לא הוי בקרקעות וקשה לפירושו מהכא וי"ל דהתם אינו אומר המוכר מדדתי שיש בה בית כור דאז ודאי היה חוזר כדרבא אלא סתמא אומר כך וסבור היה המוכר שיש כך ולכך המקח קיים וא"ת נימא דידע דשדא שיתא ומוכרו יותר משויו וכיון דזרעינהו דלמא בטל אגב קרקע וי"ל בענין זה פשיטא דיש אונאה שהמכר אינו תלוי בקרקע אלא בחטי שבשוק:

אלא דאמר שדאי בה כדבעי לה · וא"ת היינו מקח טעות דבעי ליה ו' והוא לא שדא אלא ה' וי"ל דהמוכר מודה דלא שדא אלא ה' ואמר דלא בעי אלא ה' וקרקע זו אם זרעה כדבעי לה שוה אותם דמים ואגלאי מילתא דבעי שיתא וא"ת למה לא תחשב זו אונאת קרקע כיון שלא טעה לא במדת מנין החטין ולא בשומא לא טעה אלא במה שלא השבח הקרקע כדבעי לה וי"ל כיון דלאי הוה שדא בה כדבעי לה כמו שאמר היו שוה אותם דמים נמצא שהאונאה מן החטין ולא מן הקרקע:

מהו

אמר

קנו א מיי' פי"ג מהל' מכירה הל' ח ופי"ג הלכה יג סמג לאוין קע טוש"ע ח"מ סי' רכז סעיף טו:

קנז ב מיי' שם פי"ג הלכה יז סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רכז סעיף לה:

קנח ג מיי' שם פט"ו הלכה א סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רלב סעיף א:

קנט ד מיי' שם פי"ג הל' טז סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רכז סעיף לד ולא איפסיקא:

קס ה מיי' שם וסמג שם טוש"ע שם ומשביעין אותו שבועת היסת:

קסא ו מיי' פ"ז מהל' תמידין ומוספין הלכה יד ופ"י מהלכות מאכלות אסורות הל' ד סמג לאוין קמב קמג קמד טוש"ע י"ד סי' רצג סעיף ג:

קסב ז מיי' פ"י מהל' מאכלות אסורות הלכה ה ועיין בהשגות ובכ"מ ובל"מ סמג שם טוש"ע שם סעיף ד:

גליון הש"ס

גמ' אלא כל ידו ידו ממש הוא. עיין סנהדרין דף פה ע"ב תוס' ד"ה עד: תוס' ד"ה יצאו וכו' ויהיה מלוה ע"פ. ועיין בסמג עשין עשה סב:

ב"ב עח.

[לעיל מז:]

לעיל נה.

ב"ק סד: גיטין עז. לעיל י:

[גיטין עז.]

מנחות סט. [ע"ש]

קדושין מב: [ושם איתא רבה] מנחות סט: ב"ב ל.

[מנחות סט.]

[שם]

שם ע.

שם שם.

*אחרי הסוגריים יש המשך לברייתא. בתוך הסוגריים הגמ' מקשה על הא דקתני בברייתא

נושא/מבנה

דברים שאין להם אונאה והמקורות לומר הכי

מבנה

קושיא

דחיה

מבנה

3 שאלות בדיני אונאה וביטול מקח

1- אי יש אונאה לשכירות

2- חטין וזרען בקרקע

3- (נ"ב) אם דברים השנויין במשנ' אין להם אונאה האם יש להן ביטול מקח

מבנה

שלבים לברר על מה מדובר בשאלת "חטין וזרען בקרקע"

מבנה

3 שאלות הנוגעים למקרה של 'חטין וזרען בקרקע'